ZESTAW ĆWICZEŃ KREATYWNYCH UNPLUGGED

Paradoks alokacji zasobów

W ramach tego grywalizacyjnego ćwiczenia uczestnicy wcielają się w role dorosłych osób zarządzających konkurującymi ze sobą codziennymi obowiązkami w warunkach surowych ograniczeń. Ich zadaniem jest rozdzielenie limitowanych zasobów (czasu, pieniędzy lub energii) pomiędzy kluczowe zobowiązania, takie jak opłaty za czynsz lub kredyt hipoteczny, obowiązki rodzinne, potrzeby zdrowotne, wymagania zawodowe, koszty transportu oraz własne samopoczucie. Głównym wyzwaniem jest fakt, że nie wszystkie potrzeby mogą zostać w pełni zaspokojone, co zmusza uczestników do pójścia na trudne kompromisy.

Aktywność ma strukturę gry podzielonej na „rundy alokacyjne". Każda runda wprowadza nowe ograniczenia lub nieoczekiwane zdarzenia (np. zmiany w wynagrodzeniu, nagłe wydatki, nowe obowiązki czy skrócenie dostępnego czasu). Uczestnicy lub zespoły zdobywają punkty na podstawie tego, jak stabilne, zrównoważone i dobrze uzasadnione są ich decyzje o alokacji zasobów.

Co-funded by the European Union

CC BY NC SA

Projekt ten został współfinansowany ze środków programu ERASMUS+ Komisji Europejskiej. Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów, a Komisja Europejska oraz SEPIE nie ponoszą odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

Zakres tematyczny

Niedobór zasobów a podejmowanie decyzji w realiach życia dorosłego

Czas trawania

60 min

Poziom

Początkujący

Grupa docelowa

- ☑ Nisko wykwalifikowane osoby dorosłe o niskich kompetencjach cyfrowych
- ☑ Nisko wykwalifikowane osoby dorosłe z ograniczonym formalnym wykształceniem lub kwalifikacjami
- ☑ Nisko wykwalifikowane osoby dorosłe o niskim poziomie uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie

Cele kształcenia

- Analizowanie złożonych scenariuszy z życia wzięte, uwzględniających ograniczenia, sprzeczne wymagania oraz limitowane zasoby.
- Stosowanie dekompozycji do podziału złożonych problemów na istotne kategorie i komponenty.
- Identyfikowanie wzorców w codziennych sytuacjach w celu wsparcia procesów wnioskowania i podejmowania decyzji.
- Wykorzystywanie abstrakcji, aby skupić się na kluczowych zmiennych decyzyjnych, takich jak pilność, wpływ i znaczenie.

Wykorzystane elementy myślenia komputacyjnego

- ☑ Dekompozycja
- ☑ Rozpoznawanie wzorców
- ☑ Abstrahowanie
- ☑ Myślenie algorytmiczne

Podejście metodologiczne

- ☑ Gamifikacja
- ☐ Nauczanie oparte na wyzwaniach
- ☐ Uczenie się we współpracy
- ☐ Uczenie się przez doświadczenie

- Opracowywanie i uzasadnianie strukturalnych strategii efektywnej alokacji ograniczonych zasobów.

Obszar kompetencji

a) Kompetencje innowacyjne

- ☐ Kreatywność
- ☑ Myslenie krytyczne
- ☑ Rozwiązywanie problemów
- ☐ Komunikacja
- ☑ Praca zespołowa

b) Kompetencje w zakresie umiejętności informacyjnych

- ☑ Zdolność do uzyskiwania dostępu do informacji, ich rozumienia oraz krytycznej analizy
- ☐ Interpretacja treści cyfrowych i wizualnych
- ☐ Świadomość wpływu mediów i stronniczości przekazu biases

c) Kompetencje życiowe I zawodowe

- ☑ Elastyczność i możliwości adaptacji
- ☑ Inicjatywa i autonomia
- ☐ Umiejętności społeczne i kompetencje międzykulturowe
- ☑ Produktywność
- ☑ Przywództwo i odpowiedzialność

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć uczestnicy będą potrafili:

- Analizować złożone scenariusze z życia wzięte, uwzględniające ograniczenia, sprzeczne wymagania oraz limitowane zasoby.
- Stosować dekompozycję do podziału złożonych problemów na istotne kategorie i komponenty.
- Identyfikować wzorce w codziennych sytuacjach w celu wsparcia procesów wnioskowania i podejmowania decyzji.
- Wykorzystywać abstrakcję, aby skupić się na kluczowych zmiennych decyzyjnych, takich jak pilność, wpływ i znaczenie.
- Opracowywać i uzasadniać strukturalne strategie efektywnej alokacji ograniczonych zasobów.

		Uwagi: ● Zadbaj o to, aby scenariusz był realistyczny i bliski doświadczeniom dorosłych odbiorców (mieszkanie, praca, zdrowie, rodzina, transport, oszczędności). ● Jasno skomunikuj, że niedobór jest celowy: uczestnicy nie są w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb, a kompromisy (coś za coś) są nieuniknione. ● Zaprojektuj rundy alokacji o rosnącym poziomie trudności (np. stabilny początek, drobne zakłócenia, poważne, nieoczekiwane zdarzenia). ● Uwzględnij zarówno zdarzenia przewidywalne, jak i nieprzewidywalne, aby odzwierciedlić niepewność towarzyszącą prawdziwemu życiu. ● Unikaj rozwiązań „optymalnych” – skup się na jakości argumentacji oraz uzasadnianiu dokonywanych wyborów. ● Zachęcaj uczestników do wyraźnego określania priorytetów (np. potrzeby przetrwania vs. cele długoterminowe vs. jakość życia).

Co-funded by the European Union

Paradoks alokacji zasobów

Krok 1. Określenie warunków wyjściowych i zasobów

Uczestnikom przypisywany jest profil życia dorosłego z określoną ilością zasobów (np. miesięczny dochód, dostępny czas lub energia). Każdy profil zawiera podstawowe i powtarzające się zobowiązania, takie jak czynsz lub kredyt hipoteczny, opłaty licznikowe, żywność, transport, obowiązki zawodowe, opieka nad rodziną oraz podstawowe potrzeby osobiste.

Uczestnicy porządkują te elementy w jasne kategorie, aby zrozumieć, jakie wydatki i obowiązki są obligatoryjne, a które elastyczne. Stanowi to punkt wyjścia dla wszystkich kolejnych decyzji w grze.

Kluczowy aspekt myślenia komputacyjnego: Dekompozycja – rozbicie złożonej sytuacji życiowej na ustrukturyzowane kategorie zasobów i potrzeb.

Krok 2: Rozgrywanie rund podziału zasobów

Aktywność odbywa się w rundach. W każdej z nich uczestnicy muszą rozdzielić swoje ograniczone zasoby pomiędzy konkurujące ze sobą potrzeby. Prowadzący wprowadza nowe „karty zdarzeń", takie jak nieoczekiwane wydatki (rachunki medyczne, naprawy), zmiany w dochodach lub nowe obowiązki.

Po każdej rundzie uczestnicy muszą dostosować podział zasobów, idąc na kompromisy i uzasadniając swoje decyzje w zmieniających się warunkach. Punkty mogą być przyznawane za stabilność, równowagę oraz spójność argumentacji.

Kluczowy aspekt myślenia komputacyjnego:

- Rozpoznawanie wzorców: identyfikowanie powtarzających się nacisków, schematów kosztów oraz konfliktów priorytetów na przestrzeni czasu.
- Abstrahowanie: skupianie się na istotnych czynnikach, takich jak pilność, konieczność i wpływ, przy jednoczesnym ignorowaniu mniej istotnych szczegółów.

		Krok 3: Zaprojektowanie i uzasadnienie strategii alokacji Na podstawie wcześniejszych rund uczestnicy opracowują ostateczną, ustrukturyzowaną strategię zrównoważonego zarządzania swoimi zasobami. Obejmuje to zdefiniowanie priorytetów, zasad alokacji oraz podejść do radzenia sobie z nieoczekiwanymi zdarzeniami. Zespoły lub poszczególne osoby prezentują swoją strategię i wyjaśniają logikę stojącą za ich kompromisami oraz decyzjami, dzieląc się refleksją nad tym, co zmieniliby w prawdziwym życiu. *Kluczowy element myślenia komputacyjnego:* Myślenie algorytmiczne – stworzenie jasnej, powtarzalnej strategii podejmowania decyzji w celu efektywnego zarządzania ograniczonymi zasobami w czasie.